

طاهره مشایخ
نویسنده

«مادر برام قصه بگو» عنوان کتابی است در حوزه تاریخ شفاهی انقلاب اسلامی که در چند سال اخیر مورد توجه بسیاری از محققان امور فرهنگی و اجتماعی قرار گرفته است. اگر تاریخ شفاهی را شیوه‌های پژوهش در تاریخ بدانیم که به شرح و شناسایی رویدادها و حوادث براساس دیدگاه‌ها، شنیده‌ها و عملکرد شاهدان و فعالان آن ماجراها می‌پردازد. کتاب مادر برام قصه بگو، بدون شک در حوزه تاریخ شفاهی دفاع مقدس و انقلاب دهه ۶۰ قرار می‌گیرد. براساس تعریف مذکور، گروه سرود آباده شیراز رویداد محسوب می‌شود و اعضای گروه سرود نیز فعالان

و شاهدان این رویداد. این کتاب چکیده‌ای است از یک میلیون کلمه از مصاحبه پیاده شده اعضای این گروه سرود، از مسئول گروه گرفته تا اعضای گروه که اکنون دیگر دانش‌آموزان مقطع راهنمایی نیستند و هرکدام برای خود مردانی هستند که سال‌هاست در جامعه مشغول کسب و کار شده‌اند. به رسم تاریخ شفاهی با صوری پای ضبط صوت محقق نشسته‌اند و از ریز و درشت حوادث و ماجراها و شرح حال خود در زمان عضویت‌شان در گروه سرود سخن گفته‌اند. از تلاش و کوشش و اراده‌ای که در طول همراهی با گروه و سفر به شهرهای مختلف برای اجراهای کشوری داشته‌اند گرفته تا شیطنت‌ها و ماجراهای

ناشی از غیبت‌های طولانی از مدرسه و حرف‌هایی که در تمام این سال‌ها در سینه خود نگه داشته‌اند برای ثبت در تاریخ در اختیار محقق قرار داده‌اند. برای نشان دادن اهمیت توجه به چنین رویداد فرهنگی‌ای می‌توان به دوروش عمل کرد؛ نخست به سال‌های دهه ۶۰ برگردیم؛ زمانی که جنگ علاوه بر جبهه‌ها به شهرها نیز رسیده بود و مناطق مسکونی زیر بمباران هواپیماهای رژیم بعث قرار داشت و هر روز بر شدت جراحات ناشی از جنگ افزوده می‌شد. در چنین شرایطی مردم و رزمندگان جبهه‌های جنگ هر دو نیاز به روحیه دفاع و مقاومت داشتند. در این میان علاوه بر توجه به مسائل مذهبی و معنوی، فعالیت

دیشب خواب بابا رو دیدم دوباره

گفت‌وگو با یاسر عسگری، مدیر

«راه‌یار»، ناشر فرهنگ و تجربه

اشاره: انتشارات «راه یار» مهر ۱۳۹۷ با هدف انتشار محصولات دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی تأسیس شد و تاکنون حدود ۱۰۰ عنوان کتاب منتشر کرده است. حوض خون، توشه‌ید نمی‌شوی، در مکتب مصطفی، به اضافه مردم، آرزوهای دست‌ساز، داستان رویان، سلول‌های بهاری، مسجد رهبر و داستان رویان از جمله پرفروش‌ترین آثار این انتشارات است. با یاسر عسگری، مدیر انتشارات راه یار به گفت‌وگو نشستیم و از درباره تحولات نشر جبهه فرهنگی انقلاب در سال‌های اخیر پرسیدیم.

مهم‌ترین دلایل گرایش فعالان فرهنگی به حوزه نشر

به نظر می‌رسد رشد و عمق و توانمندی فعالان فرهنگی و ضرورت‌های رشد و بلوغ جبهه فرهنگی مهم‌ترین دلایل گرایش فعالان فرهنگی به حوزه نشر باشند. در این خصوص باید از نقش ویژه رهبر معظم انقلاب در ترویج کتاب و کتابخوانی گفت. رهبر انقلاب به عنوان بزرگ‌ترین و موثرترین مشوق و محرک کتابخوانی نیروهای فرهنگی انقلابی، بر کتاب‌های متعددی تقریظ نوشتند، فعالان فرهنگی و ادبی را تشویق کردند، با مورخان، هنرمندان، نویسندگان و شاعران زیادی جلسه برگزار کردند و همه این مسائل دست به دست هم داد که فعالان فرهنگی انقلابی به تأسیس انتشارات ویژه ادبیات پایداری و نوشتن داستان‌های متعهدانه و ثبت تاریخ و حوادث انقلاب اسلامی و تاریخ معاصر بپردازند. از سویی بروکرسی شدید یا ناکارآمد بودن یا تغییرات مکرر سیاست‌ها و مدیران سیستم‌های انتشاراتی ادارات و نهادهای دولتی مزید بر علت شد و باعث شد خود فعالان فرهنگی دست به کار بشوند و این فضای نسبتاً جدید را تجربه کنند.

تولیدات ادبیات پایداری درآمدزا است

به نظرم تولیدات حوزه‌هایی مثل ادبیات پایداری (چه انقلاب اسلامی، دفاع مقدس و مدافعان حرم) به علت تأکیدات فراوان رهبر معظم انقلاب و کتابخوان شدن تعدادی از جوانان و خانواده‌های انقلابی و حمایت برخی نهادهای انقلابی نه تنها توانسته است هزینه‌های تولیدش را در بیاورد، بلکه درآمدزا باشد و تولید چنین محصولاتی از نظر اقتصادی هم به صرفه اقتصادی باشد. ناگفته نماند فعال شدن شبکه توزیع و داشتن تعدادی کتابفروشی یا مراکز پخش گفتگمانی هم بسترهای لازم این رویکرد بوده‌اند و سهم زیادی در این ماجرا دارند.

برشی از گفت‌وگو

با توضیحاتی که دادید، ثبت تاریخ شفاهی تا کجا و چه سطوحی ادامه پیدا خواهد کرد؟

ما الان در مرحله‌ای هستیم که بیشتر داریم خاطرات و تجربیات را ثبت می‌کنیم ولی این تازه اول راه و سطح اولیه است. مرحله بعد، درآوردن مدل‌ها و الگوهایی از این خاطرات و تجربیات و سپس نظریه‌پردازی و ورود این مباحث در فضای علوم انسانی، اجتماعی و سیاستگذاری کشور است. ما با این‌که در زمینه ادبیات پایداری و مقاومت تجربیات گرانمایی داریم و کتاب‌های فاخر و ارزشمند زیادی تولید کردیم ولی در ارائه تئوری و نظریه در این خصوص ضعیف بودیم. هنوز این مباحث جای خودش را در فضای علمی و آکادمیک کشور باز نکرده است، چه پرسد به عرصه‌های دیگر و خاطرات و تجربیاتی مانند جهاد سازندگی، جهاد دانشگاهی، مربیان پرورشی، نهضت سوادآموزی و... ما در این زمینه‌ها کارهای جدی خیلی کم داریم و نیاز به ثبت داده‌ها و تجربیات و خاطرات متنوع و دقیق جدی است. اگر کارهای ما جدی، عمیق و جامع باشد از این تجربیات و خاطرات می‌توان مدل و نظریه درآورد و در سیاستگذاری‌ها و تدوین و تحلیل مدل‌های حکمرانی استفاده کرد.

البته یک نکته مهم این است که اگر این مجموعه کتاب‌ها، در زمان و موقع خودش دیده و مطالعه شوند، می‌توانند در سیاستگذاری‌ها و اصلاح و تکمیل امور امروزی خیلی کمک بکنند. متأسفانه عده‌ای از مدیران و مسئولان با این‌که این معدود آثار را می‌بینند و مطالعه می‌کنند، از کنار آن همه تجربیات و خاطرات می‌گذرند و اعتنایی به آنها ندارند و تلاشی جدی و اقدام موثری در اصلاح و تکمیل روند امور اجرایی آموزشی و اجتماعی کشور انجام نمی‌دهند. امیدواریم این مطالعات و تجربیات در دولت جدید و دولتمردان فعلی مورد توجه قرار بگیرد.

۷ عنوان جدید از «راه‌یار»

انتخاب کتاب خوب از بین کتاب‌های انتشارات راه‌یار خیلی سخت است. سختگیری دست‌اندرکاران این انتشارات به انتخاب متن‌های فاخر و پژوهش‌های بکر و جذاب باعث شده بیشتر کتاب‌های شان خواندنی باشند و همین، انتخاب را برای هر پیشنهاددهنده‌ای دشوار می‌کند. ما برای شما، هفت عنوان از جدیدترین‌های این انتشارات را انتخاب کردیم.

۳
سلام بچه‌ها
مهدی خوجه‌گی
انتشار
در سال ۱۴۰۱

۲
آقا سعید
محمد مهدی
همتی و بهنام
باقری
انتشار
در سال ۱۴۰۱

۱
یک بغض و
هزاران مشت
علیرضا
اشرفی نسب
انتشار
در سال ۱۴۰۱